

Psykologi - Fortsättningskurs, distansutbildning Psychology - Intermediate course, Distance education

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: CPSY20

Version: 3.0

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2023-02-06

Gäller från: HT 2023

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Psykologi (G1F)

Utbildningsområde: Samhällsvetenskap

Ämnesgrupp: Psykologi

Förkunskapskrav: Grundläggande behörighet.

Dessutom krävs godkänt resultat om minst 22,5 hp från Psykologi – Grundkurs, 30 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

På fortsättningskursen i psykologi breddas kunskaperna inom några av psykologinämnets centrala delar och förståelsen av människans känslor och beteenden, individuellt och i grupp, fördjupas. Upplevelser, känslor och tankar beskrivs ur ett biologiskt och socialneuropsykologiskt perspektiv inom normalpsykologin. Vidare behandlas även hur förhållandet mellan hjärna och beteende ger ökad förståelse av de problem avvikande hjärnfunktioner kan medföra. Kunskaper om människans personlighet fördjupas och personlighetens betydelse för psykisk och fysisk hälsa/ohälsa samt utveckling av olika missbruk beskrivs. Gruppens utveckling och processer beskrivs liksom interkulturella perspektiv. Statistiska kunskaper fördjupas och omsätts i en begränsad undersökning.

Delkurs 1: Biologisk psykologi och social neuropsykologi, 7,5 hp

Delkursen är en breddning och fördjupning av grundkursen och behandlar kunskap om hjärnans och nervsystemets struktur, hur nervceller kommunicerar, psykofarmakologi, biologiska rytmer och sömn. Olika perspektiv på emotioner och hjärnan och på emotioner och psykisk ohälsa presenteras. Psykisk ohälsa, såsom depressionstillstånd, ångest, antisocialt beteende, schizofreni och psykos beskrivs. Resten av delkursen är inriktad mot olika former av social neuropsykologi såsom social kognition och socialt beteende och mot funktionsbegränsningar som exempelvis autismspektrum och olika typer av syndrom. Såväl normal funktion som avvikande funktion behandlas. Kursen har en inriktning mot vuxna men även barns utveckling och åldrandet behandlas.

Delkurs 2: Personlighet och hälsa, 7,5 hp

Inom delkursen fördjupas, och tillämpas, kunskap om personlighetsteorier för att beskriva samband mellan personlighet och hälsotillstånd. Även stresstillstånd och beroendutveckling samt interaktionen mellan missbruk och psykisk ohälsa och personlighetsstörningar diskuteras. Vidare breddas kunskapen om hur människors personlighet kan förstås i relation till sociala och kontextuella faktorer. I delkursen beskrivs även människans subjektiva välbefinnande, affektiva personlighetsprofil samt praktiska tillämpningar av olika personlighetstest. Ett genus- och samhällsperspektiv genomsyrar hela delkursen.

Delkurs 3: Gruppsykologi, interkulturella perspektiv och ledarskap, 7,5 hp

Delkursen innehåller en fördjupning av centrala teorier inom social kognition liksom strukturer och processer i grupper. Exempel på strukturella aspekter är gruppnormer, roller, status och kommunikationsnätverk. Exempel på processer är utvecklingsstadier hos grupper, påverkan och auktoritet samt perception och konflikt mellan eller inom grupper. Exempel på interkulturella perspektiv är värderingar och beteendenormer. Delkursen behandlar även teoretiska kunskaper inom områdena arbetsgrupper/team, ledarskap, konflikthantering, krishantering och personbedömning. Metoder för personbedömning vid urval behandlas liksom metoder för att göra analyser av grupper.

Delkurs 4: Metod och fördjupningsarbete, 7,5 hp

Delkursen behandlar forskningsmetodik och statistik, vilket inkluderar hypotesprövande parametrisk och icke-parametrisk statistik. Kursen innefattar träning att kritiskt läsa och granska vetenskapliga publikationer. Forskningsprocessen presenteras från problemformulering, metodval och datainsamling till analys, tolkning och rapportering av resultat. Detta skall utmynna i ett fördjupningsarbete som innehåller en teoretisk del och en empirisk del. Det färdiga arbetet presenteras och försvaras vid ett seminarium. Studenten ska opponera på en kurskamrats fördjupningsarbete.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

Delkurs 1: Biologisk psykologi och social neuropsykologi, 7,5 hp

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 visa fördjupade kunskaper om hjärnans organisation och funktion samt hur förvärvade skador och förändrad funktion kan kopplas till kognitiva, emotionella och sociala funktionsbegränsningar
- 1.2 visa kunskap om centrala teorier och begrepp när det gäller samband mellan hjärna, beteende och social neuropsykologi
- 1.3 visa kunskap om centrala neuropsykologiska symtom
- 1.4 identifiera grundläggande kunskaper om samband mellan problem av neuropsykologisk natur och neuropsykiatriska tillstånd
- 1.5 redogöra för det autonoma nervsystemets och hormonsystemets uppbyggnad samt kopplingen till emotion och stress

1. Färdighet och förmåga

- 2.1 självständigt söka och sammanställa relevant neuropsykologisk information från vetenskaplig litteratur
- 2.2 tillämpa kunskap om samband mellan neurala system och psykologiska modeller för att analysera de problem som vuxna och barn med avvikande hjärnfunktion kan uppvisa

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 reflektera och diskutera neuropsykologiska problem med användande av begrepp från social neuropsykologi
- 3.2 kritiskt analysera och reflektera kring neuropsykologisk forskning och dess tillämpningar utifrån ett individuellt valt område

Delkurs 2: Personlighet och hälsa, 7,5 hp

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 beskriva psykologiska teorier om psykisk hälsa samt kunna karaktärisera och urskilja olika former av psykisk ohälsa
- 1.2 definiera affektiv personlighet i relation till hälsa och ohälsa samt välbefinnande
- 1.3 redogöra för olika teorier som tillsammans ger ett multifaktoriellt perspektiv på missbruk och beroende
- 1.4 redogöra för och förklara centrala teorier om hälsa, stress, stressmoderering, riskbeteenden, hälsofrämjande beteenden, livsstil och livskvalitet.

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 identifiera samband mellan beroendutveckling, psykisk hälsa och personlighet
- 2.2 analysera hur genus, uppväxtförhållanden och sociala aspekter kan påverka personlighets- och beroendutveckling samt psykisk hälsa
- 2.3 identifiera problem och utmaningar inom området personlighet, psykisk hälsa och beroende

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 analysera och kritiskt tolka vetenskapliga resultat inom ett valt område i kursen
- 3.2 reflektera över hur man utifrån ett genus- och samhällsperspektiv kan förstå missbruksproblematik
- 3.3 kritiskt granska, tolka och förklara hälsopsykologisk metod och forskning

Delkurs 3: Gruppsykologi, interkulturella perspektiv och ledarskap, 7,5 hp

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 redogöra för centrala teoretiska perspektiv på gruppers strukturer och processer
- 1.2 beskriva skillnader i olika utvecklingsstadier hos grupper
- 1.3 redogöra för centrala modeller av interkulturella perspektiv
- 1.4 förstå och redogöra för begreppen ledarskap och personlighet

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 jämföra olika interkulturella perspektiv på gruppstrukturer och processer
- 2.2 tillämpa gruppsykologiska teorier och begrepp på ett valt tema inom kursen
- 2.3 identifiera och reflektera över olika etiska dilemman och utmaningar kopplat till ledarskap

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 kritiskt granska hur kulturella perspektiv påverkar strukturer och processer i grupper
- 3.2 kritiskt granska och jämföra teorier om vad som påverkar effektiviteten hos grupper

Delkurs 4: Metod och projektarbete, 7,5 hp

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 visa förståelse för hur forskningsfrågan påverkar val av metod såväl som möjlighet att dra slutsatser
- 1.2 visa kunskap om korrelationsanalys, samt t-test och envägs variansanalys

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 utifrån en given psykologisk frågeställning planera och genomföra ett empiriskt arbete
- 2.2 välja och tillämpa de mest lämpliga analysmetoderna för insamlad information
- 2.3 presentera ett empiriskt arbete såväl skriftligt som muntligt för övriga kursdeltagare
- 2.4 och referera i enlighet med APS

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 argumentera för och försvara ett eget empiriskt arbete
- 3.2 på vetenskaplig grund kritiskt granska en genomförd empirisk studie
- 3.3 framföra kritik på ett empiriskt arbete på ett analytiskt, systematiskt och pedagogiskt sätt

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- seminarier
- grupparbete
- handledning

Undervisningen bedrivs på svenska.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Delkurs 1: Biologisk psykologi och social neuropsykologi, 7,5 hp

(IN01) Fördjupning i valfritt område

Individuell skriftlig inlämningsuppgift

Lärandemål: 2.1, 2.2, 3.2

Högskolepoäng: 2,5

Betygsskala: Underkänd, Godkänd och Väl godkänd

(TE01) Tentamen i Biologisk psykologi och social neuropsykologi

Individuell tentamen

Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 3.1

Högskolepoäng: 5,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd och Väl godkänd

Delkurs 2: Personlighet och hälsa, 7,5 hp

(RE02) Analys av ett fall

Muntlig och skriftlig redovisning i grupp

Lärandemål: 2.2, 2.3, 3.1, 3.3

Högskolepoäng: 2,5

Betygsskala: Underkänd, Godkänd och Väl godkänd

(TE02) Tentamen i Personlighet och hälsa

Individuell tentamen

Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.3, 3.2

Högskolepoäng: 5,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd och Väl godkänd

Delkurs 3: Gruppsykologi, interkulturella perspektiv och ledarskap, 7,5 hp

(RE03) Gruppstrukturer, processer och interkulturella perspektiv

Muntlig och skriftlig redovisning i grupp

Lärandemål: 2.2, 2.3, 3.1, 3.2

Högskolepoäng: 3,5

Betygsskala: Underkänd, Godkänd och Väl godkänd

(TE03) Tentamen i Gruppsykologi, interkulturella perspektiv och ledarskap

Individuell tentamen

Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 3.1

Högskolepoäng: 4,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd och Väl godkänd

**Delkurs 4: Metod och fördjupningsarbete, 7,5 hp
(IN04) Fördjupningsarbete**

Individuell skriftlig inlämningsuppgift

Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3

Högskolepoäng: 7,5

Betygsskala: Underkänd, Godkänd och Väl godkänd

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1 Biologisk psykologi och social neuropsykologi, 7,5 hp

Nordgren, P. M. (2015). Phonological development in a child with autism spectrum condition: Case study of an intervention. *Journal of Interactional Research in Communication Disorders* 6(1), 25-51 (27 s.)

Rahm, C. (2018). *Neurovetenskaplig psykiatri*. Stockholm: Natur Kultur Akademisk (502 s.)

Sarkohi, A. & Andersson, G. (red.). (2021). *Psykisk ohälsa. Ett biopsykosocialt perspektiv*. Lund: Studentlitteratur (Kap.1-6, 8, 10-16, 408 s.)

Ward, J. (2016). *The student's guide to social neuroscience*. 2nd ed. New York: Psychology Press. (426 s.)

Ytterligare artiklar tillkommer enligt lärares anvisningar (200 s.)

Delkurs 2 Personlighet och hälsa, 7,5 hp

Adrianson, L., Amato, C., Molander-Söderholm, K., Rapp-Ricciardi, M., Archer, T. & Garcia, D. (2020). Affectively motivated: Affective profiles, motivation, stress and energy. *Iranian Journal of Health Psychology*, 2(2), p.21-32 (12 s.)

Karterud, S., Wihlberg, T. & Urnes Ö. (2014). *Personlighetspsykiatri*. Lund: Studentlitteratur (490 s.)

Ryden, O. & Stenström, U. (2015). *Hälsopsykologi*. Sanoma utbildning (248 s.)

Sarkohi, A. & Andersson, G. (red.). (2021). *Psykisk ohälsa. Ett biopsykosocialt perspektiv*. Lund: Studentlitteratur (Kap. 7, 9, 17, 76 s.)

Ytterligare artiklar tillkommer enligt lärares anvisningar (100 s.)

Delkurs 3 Gruppsykologi, interkulturella perspektiv och ledarskap, 7,5 hp

Forsyth D. R. (2018). *Group dynamics*. 7th ed. Belmont: Wadsworth Learning (752 s.)

Hofstede, G., Hofstede, G. J. & Minkov, M. (2011). *Organisationer och kulturer*. Lund: Studentlitteratur (611 s.)

Ytterligare artiklar tillkommer enligt lärares anvisningar (100 s.)

Delkurs 4 Metod och projektarbete, 7,5 hp

Borg, E. & Westerlund, J. (2021). *Statistik för beteendevetare. Faktabok*. 4. uppl. Stockholm: Liber AB (valda kapitel 203 s.)

Vanek, F. & Wångby Lundh, M. (2020-10-13). *Hur skriver jag uppsats enligt APA* 7. uppl. Lund: Lunds universitet, Institutionen för psykologi, Samhällsvetenskapliga fakultetens bibliotek (37 s.)

Wahlgren, L. (2013). *SPSS steg för steg*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur (198 s.)

Ytterligare artiklar tillkommer i samråd med lärare (300 s.)

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt